

บทที่ 5

สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

5.1 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงงานผลิตแอลกอฮอล์และสุรา (ส่วนขยาย ครั้งที่ 1) (ระยะดำเนินการ) บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2565 จำนวนทั้งหมด 13 หัวข้อ ได้แก่

1. มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม (มาตรการทั่วไป)
 - 1.1 มาตรการทั่วไป
 - 1.2 คณะกรรมการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA Monitoring Committee)
2. มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ระยะดำเนินการ)
 - 2.1 คุณภาพอากาศ
 - 2.2 เสียง
 - 2.3 การใช้น้ำ
 - 2.4 คุณภาพน้ำ
 - 2.5 การระบายน้ำ และการป้องกันน้ำท่วม
 - 2.6 การคมนาคม
 - 2.7 การจัดการของเสีย
 - 2.8 เศรษฐกิจและสังคม และการมีส่วนร่วมของประชาชน
 - 2.9 อาชีวอนามัยและความปลอดภัย
 - 2.10 สาธารณสุขและสุขภาพอนามัย
 - 2.11 การใช้ก๊าซ LPG

ทางโครงการสามารถปฏิบัติตามครบถ้วนทุกหัวข้อตามที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ

5.2 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงงานผลิตแอลกอฮอล์และสุรา (ส่วนขยาย ครั้งที่ 1) (ระยะดำเนินการ) บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2565 จำนวนทั้งหมด 12 หัวข้อ ได้แก่

1. คุณภาพอากาศในบรรยากาศ
2. ระดับเสียง
3. คุณภาพน้ำ
4. คุณภาพดิน
5. การจัดการของเสีย
6. การคมนาคมขนส่ง
7. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย
8. สาธารณสุขและสุขภาพ
9. ระบบป้องกันอัคคีภัย
10. การเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน
11. สังคม-เศรษฐกิจ
12. สาธารณสุข

ทางโครงการสามารถปฏิบัติตามครบถ้วนทุกหัวข้อตามที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ และผลการตรวจวัดส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามที่ระบุไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานที่หน่วยงานราชการกำหนด ยกเว้นดังต่อไปนี้

1. หัวข้อมาตรการ : ระดับเสียง

ดัชนีที่มีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด : ค่าระดับเสียงรบกวน บางช่วงเวลาในชุมชนบ้านเขาน้อย บริเวณทิศใต้ของโครงการ

เกณฑ์มาตรฐาน : ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดค่าระดับเสียงการรบกวนและระดับเสียงที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. 2548 และประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 29 (พ.ศ. 2550) เรื่องค่าระดับเสียงรบกวน (กำหนดระดับเสียงรบกวนต้องไม่เกิน 10 เดซิเบล(เอ))

สาเหตุ : กิจกรรมต่างๆ โดยรอบพื้นที่ตรวจวัดทั้งกิจกรรมชุมชนและอุตสาหกรรม ตลอดจนเสียงจากการจราจรที่สัญจรผ่านพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งทำให้เกิดระดับเสียงสูงขึ้นในระยะเวลาสั้นๆ

แนวทางแก้ไข : โครงการดำเนินการตามมาตรการควบคุมด้านเสียง โดยทำการติดตั้งเครื่องจักรภายในอาคาร พร้อมทั้งจัดทำห้องครอบเครื่องจักรที่มีเสียงดังภายในอาคารเพื่อลดระดับเสียงจากเครื่องจักร จึงทำให้ระดับเสียงจากกิจกรรมการผลิตมีผลกระทบน้อยลง ดังนั้นระดับเสียงที่เกิดขึ้นจึงส่งผลกระทบต่อชุมชนในระดับน้อย

2. หัวข้อมาตรการ : คุณภาพน้ำ

2.1 คุณภาพน้ำเสีย/น้ำทิ้ง

ดัชนีที่มีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด : ค่า Color ปริมาณ DO, TSS, BOD, COD ในบางครั้งมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

เกณฑ์มาตรฐาน :

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงาน พ.ศ. 2560
- ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม พ.ศ. 2559
- ค่าควบคุมที่กำหนดในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงงานผลิตแอลกอฮอล์และสุรา (ส่วนขยาย ครั้งที่ 1) บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด (พ.ศ. 2565)

สาเหตุ : เนื่องจากเป็นบ่อพักน้ำขนาดใหญ่มีการไหลเวียนของน้ำน้อย มีการสะสมตะกอนและปริมาณสารอินทรีย์ในน้ำทำให้ปริมาณมลสารมีค่าสูงขึ้น ซึ่งจากการเก็บตัวอย่างพบว่า น้ำมีลักษณะสีน้ำตาลขุ่น มีกลิ่นเล็กน้อย และพบตะกอนปริมาณมาก

แนวทางแก้ไข : โครงการมีการตรวจสอบน้ำจากระบบบำบัดน้ำเสียเป็นประจำโดยเจ้าหน้าที่โครงการ เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำที่ออกจากระบบบำบัดน้ำเสียก่อนเข้าสู่บ่อพักน้ำ ในส่วนของบ่อพักน้ำทั้งโครงการมีการปูพื้นด้วยวัสดุกันซึมสังเคราะห์ HDPE เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ดินและน้ำใต้ดิน นอกจากนี้โครงการไม่มีการระบายน้ำทิ้งออกสู่ภายนอกโครงการ น้ำดังกล่าวจึงไม่ส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำสาธารณะ

2.2 คุณภาพน้ำผิวดิน

ดัชนีที่มีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด :

- ปริมาณ DO มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน บริเวณห้วยโดนด หมู่ที่ 13 (SW1) แม่น้ำท่าจีน หมู่ที่ 8 (SW2) คลองชลประทานที่เชื่อมต่อกับระบบระบายน้ำฝนของโครงการ (SW3) และคลองชลประทานที่บรรจบกับห้วยโดนด (SW4)

- ปริมาณ BOD มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐาน บริเวณแม่น้ำท่าจีน หมู่ที่ 8 (SW2) และคลองชลประทานที่บรรจบกับห้วยไตนด (SW4)

เกณฑ์มาตรฐาน : ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) เรื่องกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน; ประเภทที่ 3

สาเหตุ : จากสภาพแวดล้อมขณะเก็บตัวอย่าง พบว่าน้ำมีลักษณะขุ่น สีเหลือง พบตะกอนสีดำ ปริมาณน้อย โดยแหล่งน้ำค่อนข้างนิ่งมีการหมุนเวียนต่ำ และมีวัชพืชปกคลุมบริเวณริมห้วย/แม่น้ำ/คลองเนื่องจากเป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติ อีกทั้งเป็นแหล่งน้ำที่ไหลผ่านพื้นที่ชุมชนอาจมีการปนเปื้อนของน้ำทิ้งจากชุมชน เช่น การใช้ห้องน้ำ-ห้องส้วม, การประกอบอาหาร และไหลผ่านที่เกษตรกรรม ทั้งนี้ในส่วนของการดำเนินงานของโครงการซึ่งไม่ได้มีการระบายน้ำทิ้งออกสู่ภายนอกโครงการ ดังนั้นผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินจึงไม่ได้มีสาเหตุมาจากการดำเนินการของโครงการ

แนวทางแก้ไข : โครงการไม่ระบายน้ำทิ้งออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะภายนอกโครงการ ดังนั้นผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินในปัจจุบัน จึงอาจไม่ได้มีสาเหตุมาจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการ ทั้งนี้โครงการดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำผิวดินเป็นประจำอย่างต่อเนื่องตามที่มาตรการกำหนด

2.3 คุณภาพน้ำใต้ดิน

ดัชนีที่มีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด :

- ค่า Color มีค่าเกินเกณฑ์กำหนดที่เหมาะสม แต่มีค่าอยู่ในเกณฑ์อนุโลมสูงสุด บริเวณหมู่ 12 บ้านรางคู่ (GW4)

- ปริมาณ TDS มีค่าเกินเกณฑ์กำหนดที่เหมาะสม แต่มีค่าอยู่ในเกณฑ์อนุโลมสูงสุด บริเวณหมู่ 8 บ้านหนองจาง (GW1) และหมู่ 10 รร.บ้านซำผาง (GW5)

- ค่า Hardness มีค่าเกินเกณฑ์กำหนดที่เหมาะสม แต่มีค่าอยู่ในเกณฑ์อนุโลมสูงสุด บริเวณหมู่ 8 บ้านหนองจาง (GW1), หมู่ 16 บ้านหนองเต่า (GW2) และหมู่ 12 บ้านรางคู่ (GW4)

- ค่า Hardness มีค่าเกินเกณฑ์กำหนดที่เหมาะสมและเกณฑ์อนุโลมสูงสุด บริเวณหมู่ 10 รร.บ้านซำผาง (GW5)

- ปริมาณ As ค่าเกินเกณฑ์กำหนดที่เหมาะสม แต่มีค่าอยู่ในเกณฑ์อนุโลมสูงสุด บริเวณหมู่ 8 บ้านหนองจาง (GW1), หมู่ 16 บ้านหนองเต่า (GW2), หมู่ 12 บ้านรางคู่ (GW4) และหมู่ 10 รร.บ้านซำผาง (GW5)

- ปริมาณ Total Coliform Bacteria มีค่าเกินเกณฑ์กำหนดที่เหมาะสม บริเวณหมู่ 8 บ้านหนองจาง (GW1), หมู่ 16 บ้านหนองเต่า (GW2), หมู่ 12 บ้านรางคู่ (GW4) และหมู่ 10 รร.บ้านซำผาง (GW5)

เกณฑ์มาตรฐาน : ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการ สำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2551 (เกณฑ์กำหนดที่เหมาะสมและเกณฑ์อนุโลมสูงสุด)

สาเหตุ : เนื่องจากพื้นที่โดยรอบชุมชนมีสภาพเป็นแนวภูเขาสลับกับเนินเขาเล็กๆ มีการซึมผ่านของน้ำจากชั้นหินบริเวณภูเขาสูงสู่แหล่งน้ำใต้ดิน อีกทั้งบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งอาจมีการสะสมของสารเคมีจากปุ๋ยทางการเกษตร ตลอดจนมีแบคทีเรียปะปนอยู่ตามธรรมชาติ เมื่อมีการซึมผ่านของน้ำจากชั้นดินสูงสู่แหล่งน้ำใต้ดิน จึงอาจทำให้เกิดการปนเปื้อนของแร่ธาตุและมลสาร ส่งผลให้ปริมาณมลสารมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

แนวทางแก้ไข : จากสภาพลักษณะของภูมิประเทศและกิจกรรมในพื้นที่ศึกษา ซึ่งมีผลต่อคุณภาพน้ำใต้ดิน อย่างไรก็ตามโครงการมีการควบคุมกิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำใต้ดิน เช่น การปูพื้นด้วย HDPE ภายในบ่อบำบัดน้ำเสียและบ่อพักน้ำทิ้ง การจัดเก็บสารเคมีในอาคารปูพื้นด้วยคอนกรีต

5.3 สรุปประเด็นหรือมาตรการที่ได้ปฏิบัติโดยปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมบูรณ์ หรือมาตรการดังกล่าวไม่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติอีกต่อไป

การปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงงานผลิตแอลกอฮอล์และสุรา (ส่วนขยาย ครั้งที่ 1) (ระยะดำเนินการ) บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2565 ทางโครงการไม่พบมาตรการที่ต้องดำเนินการดังกล่าว